

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

Planning voor procedure:

Algemeen Bestuur 29 februari 2024

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Soort notitie: Kaderstellend beleid		Datum 14 februari 2024
Portefeuillehouder P. Heijkoop	MTlid/Opgavemanager A. Buchinhoren	Steller G.J. Laarman

Onderwerp

Verhogen Energietoeslag 2023 tot € 1.300 (Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht)

Voorstel

1. Instemmen met de verhoging van de ET23 voor de inkomens tot 120% WSM tot het landelijk geadviseerde bedrag van € 1.300 (inclusief ET22-aanvulling). Dit geldt voor de gemeenten die thans een lager ET23-bedrag hanteren: Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht.

Bevoegdheid

Dagelijks bestuur (de gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals nader beschreven in art. 5 van de GR Sociaal).

Samenvatting

De hoogte van de Energietoeslag 2023 (ET23) verschilt binnen de Drechtsteden. Vanwege het risico op budgetoverschrijding heeft een aantal Drechtstedengemeenten ervoor gekozen om de hoogte van de ET23 lager vast te stellen. Het betreft Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht.

Hoewel de ET23 nog loopt tot 1 april 2024, kan uit de cijfers tot 6 februari 2024 al worden opgemaakt dat sprake is van een onderbesteding op het budget. Daarom wordt voorgesteld aan de Drechtstedengemeenten met een lagere ET23 om deze te verhogen tot het landelijk geadviseerde bedrag van € 1.300 (inclusief de hoogte van de ET22-aanvulling).

Toelichting op het voorstel

De GR Sociaal verstrekt aan inwoners met weinig inkomen en vermogen de energietoeslag 2023 (ET23) om hen te ondersteunen bij het betalen van hun gestegen energierekening. De energietoeslag is categoriale bijzondere bijstand.

De Drechtstedengemeenten hebben verschillende keuzes gemaakt ten aanzien van de hoogte, de doelgroep en het betaalmoment van de ET23. Zie onderstaand overzicht. Deze keuzes hebben gevolgen voor de uitgaven per gemeente.

ET22-aanvulling

Hoogte ET23

Extra doelgroep

Tranches

	(voorschot ET23)	<120% WSM	120-130% WSM	
Alblasserdam	€ 300	€ 965	Ja, € 645	Nee
Dordrecht	€ 400	€ 820	Nee	Ja, 2x € 410
Hardinxveld-Giessendam	€ 300	€ 1.000	Nee	Ja, 2x € 500
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 400	€ 850	Nee	Nee
Papendrecht	€ 400	€ 400 (vooralsnog)	Nee	Ja, Tranche 1: € 400 Tranche 2: n.t.b.
Sliedrecht	-	€ 1.300	Nee	Nee
Zwijndrecht	€ 400 (tot 120%) € 200 (120-130%)	€ 900	Ja, € 450	Ja, resp. 2x € 450 en 2x € 225

Nadat de wetswijziging in oktober 2023 was afgerond, is de GR Sociaal op 1 november 2023 gestart met het verrichten van de ambtshalve uitbetalingen aan huishoudens. Vervolgens is op 11 december 2023 de aanvraagprocedure geopend. Deze aanvraagprocedure sluit op 1 april 2024.

Hoewel de ET23 dus nog loopt, kan uit de cijfers tot 6 februari 2024 al worden opgemaakt dat sprake is van een onderbesteding op het budget (zie **bijlage**). Minder huishoudens dan verwacht hebben de ET23 ontvangen. Dit komt voor een belangrijk deel doordat de groep die in aanmerking kwam voor een ambtshalve toekenning van de ET23, na toetsing door het Inlichtingenbureau op inkomen en (vooral) vermogen, kleiner was dan verwacht. Verder worden relatief veel aanvragen afgewezen, voornamelijk wegens een te hoog inkomen.

De te verwachten onderbesteding op het budget kan voor de vier gemeenten met een lagere ET23 aanleiding zijn om de ET23 te verhogen tot het landelijk geadviseerde bedrag van € 1.300 (inclusief de hoogte van de ET22-aanvulling). De reden dat deze gemeenten de hoogte van de ET23 lager hebben vastgesteld was immers gelegen in het risico dat de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen onvoldoende zouden zijn.

Beoogd resultaat

Voor Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Papendrecht het ET23-bedrag verhogen tot € 1.300.

Argumenten

1. De verwachting is dat er budget overblijft voor de ET23

Het risico op budgetoverschrijding was de enige (of voornaamste) reden dat gemeenten de hoogte van de ET23 lager dan het landelijk geadviseerde bedrag hadden vastgesteld. Nu steeds meer duidelijk wordt dat er een behoorlijk deel van het rijksbudget niet uitgegeven zal gaan worden, is er geen reden meer om een lager bedrag dan € 1.300 te hanteren. Het is ook moeilijk uit te leggen aan inwoners dat de hoogte van de ET23 lager is vastgesteld terwijl er budget overblijft.

2. Hiermee wordt de hoogte van de ET23 gelijk aan het landelijke adviesbedrag en het bedrag van de andere Drechtstedengemeenten (harmonisatie).

Het Rijk hanteert als adviesbedrag € 1.300 en aan de hand van dit bedrag is ook de hoogte van het Rijksbudget bepaald. Het bedrag van € 1.300 is landelijk door de meeste gemeenten overgenomen, zo ook door Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht en Zwijndrecht. De verhoging leidt tot een harmonisatie van de hoogte van de ET23 binnen de Drechtsteden.

Kanttekeningen

1. De nabetaling is een klein bedrag

Als wordt ingestemd met de verhoging, dan betekent dit dat inwoners in aanmerking komen voor een nabetaling. Deze nabetaling is een relatief laag bedrag per persoon voor Alblasserdam (€ 35), Dordrecht (€ 80) en Hendrik-Ido-Ambacht (€ 50). Voor minimahuishoudens zijn dergelijke bedragen echter nog steeds een welkome aanvulling. Er zijn bovendien slechts zeer beperkte uitvoeringskosten, waardoor ook dit geen reden vormt om niet over te gaan tot de verhoging.

Consequenties

Financiële consequenties

Het verhogen van de ET23 leidt tot extra uitgaven. Omdat thans in elke gemeente andere bedragen worden gehanteerd, verschillen de extra programmakosten voor de voorgestelde verhoging per gemeente. De uitvoeringskosten zijn minimaal. Volgens de geldende regionale verdeelsystematiek worden de extra uitgaven toegerekend aan de betreffende gemeenten.

Op basis van de tussenstand van 6 februari 2024 leidt dit tot onderstaande extra programmakosten. Deze extra uitgaven kunnen worden bekostigd met de resterende middelen. Zie ook de bijlage voor het restantbudget volgens de cijfers van 6 februari 2024 (zonder de aanvulling). Voor de berekening van dit restantbudget is uitgegaan van de geraamde uitvoeringskosten (totaal: € 541.759). De verwachting is dat de uiteindelijke uitvoeringskosten lager dan geraamd gaan uitvallen, mede omdat minder aanvragen zijn ontvangen.

Gemeente	ET23 + ET22-aanvulling	Aanvulling tot € 1.300	Aantal toekenningen op 06-02-2024	Kosten aanvulling
Alblasserdam	€ 1.265	€ 35	641	€ 22.435
Dordrecht	€ 1.220	€ 80	6.872	€ 549.760
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 1.250	€ 50	665	€ 33.250
Papendrecht	€ 800 ¹	€ 500	1.057	€ 528.500

Personele en organisatorische consequenties

Het verhogen van de energietoeslag voor de betreffende vier gemeenten heeft weinig personele en organisatorische consequenties. De verhoging kan automatisch worden uitbetaald aan de inwoners die reeds de energietoeslag hebben ontvangen.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Niet van toepassing.

Fatale termijn

Uit de Participatiewet volgt dat de ET23 – en dus ook de verhoging – uiterlijk 31 augustus 2024 moet zijn uitbetaald.

Advies en draagvlak

Bij het DB-overleg van 12 februari 2024 is besloten aan de AB-leden de verhoging van de ET23 voor te stellen. Gelet op het korte tijdsbestek heeft nog geen ambtelijke afstemming plaatsgevonden. De vraag die per gemeente gesteld moet worden is of de gemeenteraad moet worden betrokken bij het besluit tot verhoging van de ET23. Verder is onderhavig AB-voorstel (vooralnog) niet voorgelegd aan de Regionale Adviesraad Sociaal (RAS).

Verdere procedure en uitvoering

Zodra de betrokken AB-leden instemmen met onderhavig voorstel, dienen de lokale beleidsregels van de ET23 aangepast te worden. Het DB van de GR Sociaal is bevoegd de aangepaste beleidsregels vast te stellen (art. 5 GR Sociaal). Als de beleidsregels zijn vastgesteld door het DB, wordt het AB hierover geïnformeerd.

Communicatie

Als wordt ingestemd met de verhoging en vervolgens de aangepaste beleidsregels zijn vastgesteld door het DB, zal er via de verschillende communicatiekanalen over de verhoging van de energietoeslag worden gecommuniceerd. Inwoners die reeds de ET23 hebben ontvangen krijgen de verhoging automatisch uitbetaald en worden hierover per brief geïnformeerd.

Bijlagen

1. Tussenstand kosten en aanvragen ET23 (6 februari 2024, exclusief nog te ontvangen aanvragen)

¹ Papendrecht heeft ervoor gekozen de hoogte van de tweede tranche op een later moment vast te stellen zodat de hoogte kan worden bepaald aan de hand van het verloop van het aantal toekenningen.